

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
10/1395

Vår ref
201001395-/MSU

Dato
15.10.2010

Spm. nr. 61 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Anders Anundsen vedrørende markeds kontroll over importert kjøtt - MUL-kvotene

Jeg viser til spørsmål nr. 61 til skriftlig besvarelse.

Følgende spørsmål er reist i brev datert 11. oktober 2010 fra stortingsrepresentant Anders Anundsen: *"Hvordan vurderer statsråden Norturas forsøk på å oppnå økt markeds kontroll over importert kjøtt og vil statsråden bidra til å øke MUL-kvotene slik at det i praksis ikke blir mulig for enkeltaktører å styre markedet og prisingen på importkjøtt fra MUL-land?"*

Norge har en av de mest liberale importordninger i verden for jordbruksvarer som kommer fra utviklingsland. I januar 2008 utvidet vi ordningen med fri import av alle jordbruksvarer fra de 50 fattigste landene til å gjelde for de 64 fattigste.

I tillegg til dette har Norge også en særordning for import av jordbruksvarer fra Namibia, Botswana og Swaziland. Med unntak av storfekjøtt, korn, mel og kraftfôr har disse landene toll- og kvotefri markedsadgang til Norge. For storfekjøtt kan Namibia og Botswana som en del av GSP-systemet, eksportere 2700 tonn storfekjøtt tollfritt til Norge. Swaziland kom med på denne ordningen fra 1. januar 2009 og fikk fra dette tidspunkt et eget importkvantum for storfekjøtt på 500 tonn innenfor GSP-systemet.

Sammen med EFTA-landene har Norge også en frihandelsavtale med SACU, som består av Sør-Afrika, Botswana, Namibia, Swaziland og Lesotho. Avtalen ble inngått 1. mai 2008. I denne avtalen har Namibia og Botswana fått en kvote til Norge på 500 tonn storfekjøtt.

Totalt kan dermed Namibia, Botswana og Swaziland årlig eksportere 3700 tonn storfekjøtt til Norge. Dette er en økning på 1000 tonn de siste to år. Til sammenligning importerer EU samlet sett kun ca. 9000 tonn storfekjøtt årlig fra Namibia og Botswana. I relative størrelser innebærer dette at Norge importerer om lag 30 ganger så mye storfekjøtt fra disse landene som EU.

I brevet fra Anundsen påpekes det at Nortura nylig har kjøpt en eierandel i slakterivirksomheten Witvlei Meat Ltd. i Namibia. Innenfor namibisk lov kan norske aktører kjøpe eierrettigheter i namibiske virksomheter. Dette er uvedkommende for norske myndigheter.

Importen til Norge av storfekjøtt fra Namibia og Botswana innenfor GSP-systemet, 2700 tonn, skjer etter "førstemann til mølla"-prinsippet. For de 500 tonnene innenfor frihandelsavtalen med SACU fordeles importkvoten ved auksjon der bedrifter står fritt til å delta. Norske myndigheter ønsker ikke å styre importrettighetene til utvalgte bedrifter eller utelate bedrifter fra importmulighet, men ønsker mest mulig konkurransenøytrale og markedsrettede fordelingsmåter som for eksempel auksjon der bedrifter står på like fot i muligheten for å få importrettighet.

Erfaringen viser at dagens fordelingsystemer resulterer i at en rekke aktører får importrettigheter (åtte bedrifter i 2009). Norturas aktuelle import i 2009 var 99 tonn som ble kjøpt på auksjon. Dette tilsvarer om lag 3 % av totalen. I år har Nortura importert 197 tonn innenfor det indikative taket på 2.700 tonn. Dette tilsvarer 7,5 %. I begge tilfeller er dette meget beskjedne størrelser sett opp mot Norturas størrelse og andeler i det norske markedet. Jeg kan derfor ikke se at det noe grunnlag for å mene at Nortura verken har eller er i ferd med å etablere, noen markedskontroll over importert kjøtt.

Norge har, som vist foran, en betydelig import av storfekjøtt fra Namibia, Botswana og Swaziland. Gjeldende importordninger vil bli videreført også for 2011.

Samtidig har Regjeringen en målsetting om å opprettholde et aktivt landbruk over hele landet, der ikke minst produksjon av storfekjøtt er viktig som distriktsproduksjon. Importen av storfekjøtt må derfor balanseres mot andre viktige målsettinger for det nasjonale landbruket, og innenfor rammen av avsetningsmulighetene i det norske markedet.

Med hilsen

Lars Peder Brekk